

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över delbetänkandet Ett straffrättsligt skydd mot köp av sexuell tjänst och utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling, m.m. (SOU 2016:42)

Åklagarmyndigheten tillstyrker i huvudsak utredningens förslag bortsett från förslaget att brottet köp av sexuell tjänst ska gradindelas.

3.7.3 Brottet köp av sexuell tjänst ska gradindelas

Frågan om gradindelning har för inte alltför länge sedan besvarats nekande i SOU 2010:49 Förbud mot köp av sexuell tjänst, En utvärdering 1999-2008: Betänkande av utredningen om utvärdering av förbudet mot köp av sexuell tjänst (se s. 246-247). De skäl mot en gradindelning som anförs i betänkandet och i det särskilda yttrandet i det nu aktuella delbetänkandet framstår som mycket övertygande. Åklagarmyndigheten anser därför att det inte finns tillräckliga skäl för en gradindelning av brottet.

Den föreslagna straffskalan, som bryter mot det straffrättsliga regelsystemets logik och enhetlighet, innebär att det inte är möjligt att gripa, anhålla och häkta personer som är misstänkta för köp av sexuell tjänst av normalgraden¹. Därtill kommer att möjligheterna att använda s.k. överskottsinformation som framkommit genom användande av hemliga tvångsmedel kan antas minska². Det nu anförda riskerar att på ett negativt sätt påverka möjligheterna att lagföra brott av normalgraden.

Åklagarmyndigheten delar utredningens uppfattning att påföljdsbestämningen i nuläget inte är så nyanserad som den borde vara och att förekomsten av försvårande omständigheter utreds i alltför liten omfattning. De lämpligaste sätten att komma tillrätta med dessa problem beskrivs väl i det särskilda yttrandet

3.7.5 Dubbel straffbarhet

¹ Av 24 kap. 1 § rättegångsbalken framgår att det i normalfallet krävs att brottet kan föranleda fängelse ett år eller däröver.

² Av 27 kap. 23 a § rättegångsbalken framgår att sådan information får användas endast om det är föreskrivet fängelse i ett år eller däröver för brottet och det kan antas att brottet inte leder till endast böter *eller* det finns särskilda skäl.

Åklagarmyndigheten delar bedömningen att ett undantag från kravet på dubbel straffbarhet vid köp av sexuell tjänst utomlands inte bör införas.

4.7.4 Utformningen av straffskalan för köp av sexuell handling av barn

Argumentationen för att ta bort böter ur straffskalan och att höja straffmaximum framstår som mycket övertygande.

4.7.5 Brottet köp av sexuell handling av barn ska gradindelas

Åklagarmyndigheten tillstyrker förslaget och delar uppfattningen att det på detta sätt ges ytterligare förutsättningar för att vid allvarliga fall kunna göra en mer nyanserad bedömning av straffvärdet.

4.7.7 Brottet bör benämnas utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling

Åklagarmyndigheten har ingen invändning mot detta förslag

5.8.3 En ny utformning av oaktsamhetsbestämmelsen i 6 kap. 13 § brottsbalken

När det gäller tillämpningen av den aktuella bestämmelsen har Åklagarmyndigheten iakttagit stora skillnader vid tillämpningen av bestämmelsen och delar därför utredningens bedömning att det saknas en gemensam aktsamhetsstandard i fråga om vad som krävs i förhållande till barnets ålder för att en tilltalad ska fällas till ansvar för sexualbrott mot barn.

Åklagarmyndigheten delar utredningens uppfattning att samtliga föreliggande omständigheter ska beaktas och att det är av vikt att det tydliggörs att det för att straffansvar ska kunna komma i fråga är tillräckligt att gärningspersonen varit omedvetet oaktsam.

Åklagarmyndigheten tillstyrker därför förslaget även i denna del. Det innebär, som utredningen också påpekar, ett förtydligande av tillämpningsområdet och därtill en rimlig skärpning av kravet på aktsamhet hos en gärningsman för att hon eller han ska kunna undgå straffansvar.

I detta ärende har riksåklagare Anders Perklev beslutat. I ärendets handläggning har också vice överåklagare Mikael Björk och kammaråklagare Jenny Silfverberg deltagit. Kammaråklagare Kristina Ehrenborg Staffas har varit föredragande.

Anders Perklev
riksåklagare

Kristina Ehrenborg Staffas
föredragande